

Ivan Langerholz:

Šola lepega vedenja.

9. Sladkosnedenost.

Ali veste, kak priimek ima? To je mati zapravljivosti. Ne verjamete? Pa je še več ko to.

Saj že poznate Sladkánovega Tineta? Vsak dan — naj bodo še tako dragi! — liže bonbone. — Kje jih neki dobi? — Kupi si jih. — Kje pa denar dobi? — Sam ga ima. Zajce je prodal. Samo to je čudno, da mu tisti denar že davno ni pošel. — No, pred par dnevi so ga pa dobili. Tineta in denar. In kje? Dobili so ga, ko je Tine denar kradel. Kar zmanjkovalo je denarja ko snega o sv. Juriju: danes Franci, včeraj Petru, predvčerašnjim pa mami in tako naprej — ne, nazaj. Kradel je pa Tine in kar je pokradel, vse je zapravil, vse je dal za tiste bonbone.

Kam drži taka pot? V ječo nad ričet. Gotovo pa v zapravljivost in v pijančevanje. Zdaj so na vrsti bonboni; ko bo pa dal šoli in otroškim letom slovo, ga bo pa sladkarij sram. Ljubil bo pa kozarec in še bolj tisto, kar bo v njem.

Zakladnikov Francelj pa misli, da si lahko vse kupi, kar mu poželi srce. — »Saj imajo ata dosti denarjev.« — Dosti? Gorje atu in tebi, Francelj, če ga imajo res kar dosti in preveč! Mislimo, če ga imajo dovolj za zapravljanje, za sladkarije, za igrače in za drugo nepotrebno navlako? Morebiti bomo brali čez par let v kakšnem časopisu tole novico: Dolgov, ki jih nareja moj sin France na moje ime, ne bom plačal. Dela jih brez moje vednosti. Janez Zakladnik. —

Očeta bo sram, mati bodo jokali, domačim bo hudo, ljudje bodo pa govorili: »Zakladnik je svojega sina preklical.«

Ivanko Zmuznè so pa oní dan zatožili, da je piškote kradla. Ali res? Seveda, denarja ni imela, zato je pa stala tam ob šotoru pri tisti ženi, in kadar je imela žena kaj opravka, je pa Ivanka hitro potaknila slaščico pod predpasnik. Hudobni jeziki pa govoré, da tudi doma rada brska po tisti posodi, ki so sladkosti v nji. Tudi pisker za med ni ba je varen pred njo. V šoli je bila že tudi kaznovana radi tatvine. Kaj mislite, kaj bo čez dvajset, trideset let ali še prej? Gori v Begunjah na Gorenjskem v tisti veliki hiši vprašajte.

Kobaležev Miha pa berači po hišah. Star je že. Ljudje mu dajejo; ko pa odide, pa pravijo: »Ali je imel ta človek včasih denarja! Kakor pečká! V Ljubljano se je vozil, popival, igral, delal pa nič. In z njim vred je vsè pri hiši lenarilo: postopalo, popevalo, veseljačilo. Zabredel je Kobalež v dolgove, nazadnje so mu prodali hišo, in danes je prosjak.« Žalostna zgodba, kaj? Pa vendar ne tako redka kakor žalostna.

Poglejte pa Janeza Dobrina! Ima nekaj denarja. Mesar mu je nekaj stisnil, da ni preveč rjul za teličkom, teta mu je pa tudi nekaj dala za novo leto; tako zdaj nekaj ima. Pa ima pri mami. Ko mu bo treba novega klobuka, bo pa še svoj denar priložil. Tako bo klobuk kupljen tudi z njegovim denarjem. In zato trikrat več vreden, kakor če bi dal samo mama denar zanj.

Zdaj pa še tista Minka Veselinova! To jo je imelo tamle pred božičem! Že je premišljevala, kako bi na lažje zapravila tistih 100 kron, ki jih je dobila za gobe. Vsaj petino vsega denarja, je mislila, da sme

zapraviti za sladkarije. Po šoli jih je mislila pa kupiti. Pa so gospod katehet ravno tisti dan razkladali, kakšni reveži so paganski otroci. In glejte — takoj po šoli je stopila Minka za gospodom in dala 20 kron za tiste reveže. Izvrstno se je premagala. In kako je bila potem vesela tisti dan in še dolgo časa po tistem dnevu! Notranje veselje je bilo to in zadovoljnost, če človek preмага samega sebe. Če ne verjamate, pa poizkusite!

Ali za v misijonske namene ali za dobre knjige ali za »Vrtec« ali za »Angelček« ali za »Orlič«? Za vse bi bilo dosti denarja in med vami obilo več veselja, ko bi bilo med vami več varčnosti.

(Nadaljevanje.)

J. E. Bogomil:

Nova pomlad.

Stari Romanov gospod — upokojeni uradnik — se je stisnil h gorki peči. Na mehkem, usnjatem stolu je želel malo odpočiti. Ni bil sicer truden, pa vendar... Starost je slabost.

Ali komaj se je naslonil na svoj priljubljeni naslonjač, že sta ga ugledala Zorko in Dorček.

»E, dajta vendar mir papanu! Otroka sitna, kot brenclja neugnana!« se je zahudovala njiju mama.

A stari gospod se je brž potegnil za svoja ljubljenca, in mama se je rada podala: »Če je vam všeč, kdo bi jima branil!« In na tihem je dejala: »Zima in pomlad!«

Pričela sta danes Zorko in Dorče posebne vrste delo. Dorče je vzel krtačo in je brisal prah z gospo-